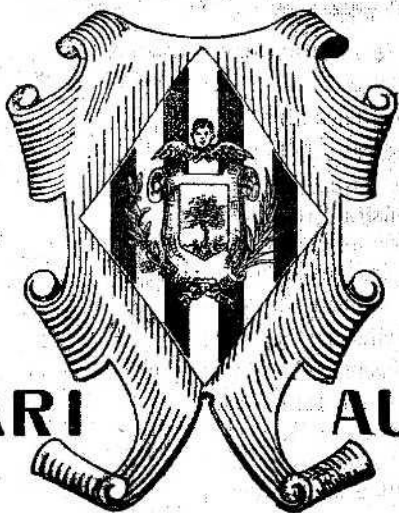

El Baix Penadès

SETMANARI AUTONOMISTA

Preus de subscripció

Vendrell, trimestre.	1'25 pessetes.
Fora,	1'50
Extranger,	2'25
Número corrent, 10 cèntims	Atraçat, 20 cèntims

Direcció i propietat:

Impremta RAMON
Teléfono 770

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

REMITITS: 10 CÈNTIMS LÍNIA

No s'admeten escrits sense firma

NO'S TORNEN ELS ORIGINALS

Al Excm. Sr. Ministre d'Hisenda

D. August González Besada

Excelentíssim senyor:

Enterats del R. D. que publica la Gaceta del dia 15 dels corrents establint un impost de cinc cèntims per litre de ví als colliters o siguin cinc pessetes per hectòlitre per a cubrir el pressupost dels municipis que saldin amb déficit, atentament i amb tot el respecte li exposém:

Que avui el ví costa al colliter, i podem ben provar-ho, en aquest temps que paguem cinquanta pessetes el sac de sofre que havants valia cinc pessetes, a unes vint pessetes l'hectòlitre i tenint la desgracia de que'l comerç sols el paga a deu o dotze pessetes l'hectòlitre segons grau, V. E. comprendrà lo ruïnós que resulta el cultiu de la vinya i podrà veure com aquest any mateix arrancarem la meitat dels ceps per impossibilitat de sostindre una pèrdua tan aclaparadora.

A més, compregui V. E. que un individu que dediqui tots sos afany i interessos al cultiu de la terra podrà en resúm obtindre un resultat de cinquanta hectòlitres al trascolar i amb aquests datos no li serà a V. E. difícil endevinar que amb molts afany pot pagar les quinze pessetes que per tots conceptes de contribució, tributs i demés gabeles, paga actualment; i veurà, també, sa clara intel·ligència, l'estat de pobresa en que'ls pagesos vivim.

Compregui doncs que les dues-centes cinquanta pessetes que V. E. pretén imposar, es una impossibilitat i per lo tant esperem revocarà o derogarà aquell R. D. per conveniencia de V. E. mateix, ja que nosaltres, ferm aquell o revocat el mateix, no podem cultivar més temps la vinya i per tant no podem pagar NI DE CAP MANERA PAGAREM.

JOAN VINYATER.

Impressions que perduren

Quan per primera vegada vareig tindre el gust de visitar aquesta vila, no eren pas somrients les impressions que de fora portava; m'havien dit que'l poble era gran sens cap classe de pretensió o lo que vulgarment se diu: *pagés*.

Pujo al tren i... ja soc al Vendrell baixo les populars escales (per lo conegudes) que donen sortida del andèn, entro a la xamòsa Rambla, acompanyat d'un mosso de fonda, a qui per cert, li vareig preguntar si la casa a la que'm portava era lo suficient decenta per allotjar-me, respongent-se'm afirmativament. M'instalo i, ja vareig notar que les meves informacions no eren ajustades a la veritat.

Surto a fer algunes visites i puc comprovar de que'ls carrers no eren tortuosos i esquifits si no molt allargats i amples, amb aceres que'ls bordejen com a pinyes granades replets de comersos, prova evident de la vitalitat d'un poble, cridant-me l'atenció, mes que tot lo dit, el ben estar

que trobava i l'aire fresc i pur que respirava, donant-me compte de que ni tant sols un carrer deixava d'estar regat, sense gens de pols i nels com pasetjos, cosa aquesta que no es propia de cap poble, per gran o petit que sia, puig pràcticament m'han sobrat ocasions de puguer-ho comprovar desde Barcelona al mes petit recó de Catalunya.

Tinc ocasió de parlar amb diversos elements del poble i els trobo amables, atents, educats i amb moltes ganes de ser-ho mes; en el meu dintre vareig dir-me:—Has sigut enganyat, no per meteràs que aixó perdurí.

Vaig a la Rambla (dos quarts de vuit tarde) i, més sorprés encare: hem trobo amb un gran ramellet de ninfes habillades amb trajes senzills, comodos i elegants, de tipo esbelt i models públics molt refinats, essent aixís que s'hi trobaven desde les mes humils obres (encare que no menys xamoses i agraciades) a la mes alta aristocràcia vendrellenca.

De retorn ont me varen informar, alradament protesto de les equivocades impressions que'm varen servir

avants del meu viatge, posant al Vendrell al llóc que li correspon i fent-los pressent que molt satisfets podrien estar ells de tenir un esperit tan enlairat i una modestia tan estrema.

Un consell voldria donar a les simpàtiques *nenes* d'aquesta graciada vila: conreueu flors, moltes flors, i adorneu vostres finestres i balcons amb elles puig a la vegada que perfumen l'ambient i donen un tó simpàtic i agradable a la vila, ajuden a engendrar el carinyo, i vossaltres, que demà sereu mares, veureu com en el carinyo que posareu als vostres fills l'haureu après molt del cuidado de les flors del balcó. Un filosof diu, i te raó: qui no estima a les flors i als aucells mai podrà esser bona mare ni estimar al marit. Crieu-ne forsa, ja que aquí l'aigua es abandossa i bona.

Les impressions que's raben en els sentits agradósament, son les que perduren sempre; eixes son les que jo conservaré i recordaré tota ma vida amb molt carinyo.

TRALIG J.

CIENTÍFIQUES

EL SUBSOL DEL TERRER

II

En la ciencia, per a avensar en el camp de la investigació, es casi sempre precis donar lloc a teories que s'anomenen hipòtesis, i racionant-hi sobre lo que's dedueix d'elles, es com s'arriba en moltíssims fets a explicar-se gairebé amb resolucions d'exactitut, els sorprenents fenòmens naturals, que d'altra manera quedarien absolutament en dejuni de coneixels. Aixís Galileu, aixís Newton, pogueren sorprendre el mon universal i fer-se seus els fets exactes que varen immortalitzar-los: el *¡E pur si muove!* del globo terrani, i la gravitació envers el centre del mateix dels cossos pesants.

Era imprescindible també una racional teoria per a explicar el fenomen de com podia succeir que les bancalades del subsol de que parlavem en nostre antecedent article, o sia de les roques que mes o menys planeres nomenarem *sedimentaris*, s'hi observessin els enfaixadors penyals que a menut les atravessaven, i que manifestaven ésser de maçis material, mostrant-se producte del foc, i advertir-se el sentit de foragitament, çò és, d'emergencia del dit penyal, per quant podia certificar-se netament, de prosseguir en el subsol en més pregones fondaries d'exploració, ont hi fan

sa aparició, no ja les bancalades ben ordenades en sobreposar-se per capes unes damunt d'altres, sinó *bloks* disformes, macissos col·losals, sens concertancies, i contennint per material de composició o pasta l'agregació partícules com de polsim de vidres, petits bocinets desmenussables de cristalls, de diferents tonalitats en color, aixís com en valors de duresa, tant si'l tiny del maçis es blancós com grisat, groc o negre, clar o fosc, roig o verdosenc; perquè també en eixos voluminosos *bloks* tantíssim compactes, d'extrema duresa, els creuaven vetes i a voltes aquestes s'aixamplaven molt notablement fins al punt de poguer-se-les per sí soles classificar i també especialitzar pels tons i colorais de menos a major vivesa.

Fou Blak qui descobrí, que'l calor latent, determinatiu del calor dels cossos, era la manifestació palmària o demostrativa del fenomen geològic, pel canvi de formes amb que'l calor latent les fa presentar-se a nostres ulls i a nostres sentits; i per un verader canvi gegantí de formes, baix l'influx del sudit calor latent, ha degut verificar-se, la constitució igualment de la nau en que navegüem per l'espai en l'opaca *bola* amb que giravoltém en mitj d'aquesta incomparable immensitat, tants i tants segles, mai ben contables, sens topar amb el sens fi d'altres mons, sols i planetes, magnificencia del Univers, esplendor sobirà de l'eternitat del Creador, testimoni de portentoses meravelles, quiscuna és prou i bastant per a regoneixer l'omnimoda sabiduria i l'irrefutable certesa de son perennal coexistir.

El calor latent que a Blak li fou revelat per ses teories deductives, es troba tot seguit que aprofundim en el subsol: la temperatura augmenta de modo gradual a cada terme determinat amb un nombre de metres, fins a concebir-se ben clar, que a certes profunditats, la elevació del calor es aital, que s'hi fonen i volatitzen els cossos i's metalis més refractaris. Si no fos apartar-nos de nostre tema, exposaríem el quadro demostratiu de semblant veritat. D'aquí, puc deduir-ne, que'l núcli del mon, hagi estat en son principi o origen, *igneo*, foc verament, ont les afinitats químiques de gassos i materies, estiguin amb contínua efervescencia; i d'aquí fundamentar que en son principi fou una nebulosa sols de gassos que'ls refredaments de l'atmosfera rodejant feu envoltar-se de líquit, després de solidificar-se amb una pel·lícula feble, i amb els continuats trasbalços interns, pressions externes, per motiu de l'efervescencia insinuada, s'esquinçava en mil indrets eixa pel·lícula, i al foragitar-se, altres transformacions convertien en gruixos a una crosta envoltanta, que creixent més i més fins a ésser prou resistent a les sacudides internes,

vingué a sostenir-se i permaner. Les laves i cendres dels volcans, ses aparicions destructores periòdiques, certs fenòmens sísmics i terratremols, semblan apoiar eixa teoria respecte a la formació pregonada de nostre subsol i de la *primaria* groixudesa que'n sosté sobre del núcli de foc intern o central.

Així donques, el sentit d'emergència d'adins cap al defora de les vetes i enfaixadures atraveçantes de les roques *sedimentaries*, no tant pregones com les que ara parlém, persisteix atraveçant també els maços de pastositat cristallina, demostrant-nos, que'l foc del núcli central, ha seguit tenint després encara violències d'expansió (i segueix tenint-ne) per a trencar-los, esquerdar-los i infiltrar-se, ruents i lliquitats, aquells materials vetosos o penyals d'enfaixos, de tantes variants estructures i distintives, quedant-s'hi presos, encrostats de refredament. I'l foc, donques, ha ocasionat transformacions ben comprovades en els elements rocosos, i fonent-los amb tot, ha conglomerat a sa faïsa o manera les molècules, esterilitzant-les, al mateix temps de sensibilitat, de tota vida orgànica, tant animal com vegetal.

Trenquéu qualsevolga d'eixos maços *primaris* o *igneos*, de fons pregón, productes del foc, el mateix *granet*, eix pedrany més conegut per tothom, i en cap de ses menudeses hi trobaréu l'existència de sers orgànics; la vida no s'hi demostra per cap despulla o rest fòsil; és la roca pura i nua, estèril per complert, que sols es humil de donar ses desorganitzacions tèrrees, ocasionades per el trinxar-se amb sos cruiximents i esberlar-la les gelades, i que 'ls arrastres desde les cingleres per entre rases i barrancalls amb el concurs del aigua, segueixen a formar el terreny dels baixos, els bancs permeables, les terres sobre-post-posedes, etc. de la plena vida animal i vegetal ans descrites i propiament nomenarem *sedimentaries*.

Els maços pregóns, producte del calor latent, dels contactes i de les gestacions pel foc, constitutius de les formacions amb ell immediates o *primaries*, així no obstant, no's cregueu pas ningú s'ha tot esterilitzat son patrimoni, i sien inútils pel home: eixos maços son en primer lloc l'esquelet més somer o jove, que no deixa passar el gran tèrmic del calor intern excessiu; en segon lloc l'home hi aplega d'elles beneficis innombrables, així, per contribuir a la regularització de les conques i climats, com pels abundosos materials que li abasteixen; son roques dels més antics i perdurables monuments, bellesa d'edificacions i alsarí de palaus i per a moltes especialitats industrioses. Però sobre tot es en eixes roques i sobre tot en aquelles venes o vetes i enfaixadures ont sol recullir-s'hi les coses que li fan mes codicia, els metalls de totes menes i mes preciosos, i en les esquerdes, en els més recòndits senos, embutides, les *gemmes*, les amatistes, els rubís, els brillants, i amb una paraula, aquí no ha oït exaltar l'essència productora d'un negoci dient que's un filó descobert? Pus aquelles vetes i enfaixadures, son veritables filons, que més rics o mes pobres solen ésser explotats per l'ambició del home, extraient-ne d'ells, no la vida animal ni la vegetal que abundant brolla entre roques sedimentaries, sino la vida de mineral tan extensiva, profitosa i necessaria per a les contingències de l'humanitat, com se li ofereix respecte dels altres regnes per a la subsistència de son sér.

Res deu extranyar així, que també la vida mineral reflueixi en tot: l'aigua ens disol d'ella moltes sals que les roques ignees contenen; mitjant-jant-hi l'aigua's troben despreses afinitats químiques que l'agricultura, la medicina i les arts frueixen:

als óxits així preponderen; els àcids s'exhalen; els carbonats es filtren...

En fi, la vida mineral ens dona entre les roques, trobar-ne l'esca tresorera de la poderosa flama del carbó de pedra, els betums, que'n recorden l'intensitat grandiosa d'ignició amb que fermenta el centre de nostra planeta, i de quines efervescències, les fontanes calentes, les sulfuroses, els bullidors i geissers, els volcans propis, ens fan un trassumpte evidentíssim del calor latent; i el calor latent que en totes les coses s'hi troba, resulta ser-nos la vitalitat també de l'aigua que amb l'assistència d'ell pot correr, mantenir-se lliquida als desotés del glaç i neus, la del aire, que sens calor se verificaria i'ns mataria, la de la savia en el cos animal i vegetal, quines transformacions en les venes favoreix i experimentem, i baix el calor latent estem subjectes o permaneixem tots sers orgànics i sensibles com aquells mateixos de quins venim de parlar-ne per inorgànics e insensibles, que'ls veiem i'ls palpem; desde la alterosa i incommovible montanya, fins la misteriosa oruguetta qu'ha de voleiar-ne l'endemà papellona!

EUGENI DURÁN.

AGRÍCOLES

Tocan al seu terme en nostra vila les operacions del vermar que, com diguerem en el número passat no han revestit gran importància i pot conceptuar-se, en mida general, petita la present collita.

Al celler cooperatiu del nostre Sindicat hi han entrat fins avui unes 3.000 carges de vi amb una graduació mitja de 13'50 graus.

Tenim doncs a la classe pagesa alarmada per una anyada dolenta i curta, de pocs recursos i preu ruïnós pel vi, de subsistències elevadíssimes i preus fabulosos en els adobs i materies per combatre les malalties criptogàmiques, sols ens faltava el R. D. de que'ns ocupem en lloc preferent per fer mes engoixadora la situació de totes aquestes terres.

¡Agricultors i vinyaters! ¿Quant vos convencereu de que la unió fa la força?

Ai de vosaltres si no vos apreste'u a agrupar-vos i fomentar la associació en vostres pobles, i així mateix la comarca i regional. Sols en ella trobareu remei als greus problemes que vos planteja l'estat escepcional per que avui tot el mon passa.

Ens plau poguer ressenyar avui que'l nostre Sindicat Agrícol acaba d'ajustar la adquisició de la finca que te en aquesta vila la senyora Vda. de Anton Trillas, adquirida per convertir-la en destiladora cooperativa de dita entitat i posar-la també a disposició dels demés Sindicats i grups de vinyaters de la comarca.

Aital fet es motiu de gran entusiasme per la nostra classe pagesa que veu en aquest pas una ferma orientació cap a la regeneració de la classe.

Felicitem a la Junta i encoratgem a la mateixa per a que aquest progrés no sia el darrer, ja que altres tan o mes importants problemes li resten encara a resoldre.

I ara, modestia a part, ens felicitem també nosaltres, pugl' reunits en nostra redacció acordarem empendre una campanya ferma en tal sentit, per la qual ens plau fer públic que nostre Director s'ens oferi amb tot i pert tot, i lo que comença disparant un coet volador per cridar l'atenció, seguí amb un castell de foc que fixava una idea, amb tal feliç éxit, que no hi ha hagut necessitat de cremar la caixa dels trons, com estavem disposats a fer.

Ens plau en aquesta ocasió repetir i re-fermar nostre desinteressat oferiment d'obrir sempre nostres columnes per tota campanya que persegueixi una finalitat noble i d'interés per la nostra volguda vila i sa comarca.

Hem rebut la circular-convocatoria d'un congrés convocat per demà a la ciutat de Barcelona per la nova entitat nomenada

Casa Agraria, en el qual es tractarà dels diversos rams relacionats amb la agricultura.

Recomanem als nostres pagesos procurar assistir-hi o enviar-hi una delegació.

Comensan a ésser batudes les garrofes per aquests indrets.

El preu de 10'50 pessetes quintà a que's paguen enguany, jamai assolit en la collita, fa que aquest fruit sia perseguit pels espolaires d'una manera persistent, puig la garrofa es el fruit que's presta mes a ésser collit fraudulentament, per lo que convindria també una rigurosa i efectiva vigilància en les nostres foranes.

ESPECTACLES

Amb molt bon peu s'ha inaugurat la temporada de Cine en el Tivoli, el qual restà tancat en l'època de les fortes calors, en quin temps la gent s'escampa per les nostres rioleres platjes, o senzillament se queda a la fresca allà ont pot arraplegar-la; diguem en els jardins del mateix Tivoli en els dies de concert.

Una regular entrada a la tarde, i un plè de gom-a-gom a la nit, saludaren l'aparició en aquell escenari, com a cançonetista, de la festosa i atraienta *Fernanda Parra*, que vinguda al poble com aucell de pás en una companyia sarsuelera ha fet aquí son niu amb sa familia, obrint una llar més en nostra vila. No es vendrellenca per dret de naixement, empro ho es per propia voluntat, que sens dubte representa un dret mes sentimental i mes íntim, doncs no obeeix a cap accidentalitat. Nosaltres ja erem vendrellencs avans de poguer escollir; ella se'n es feta per discerniment, per simpatia.

Doncs sí, la Parra s'ha emparat al escenari del Tivoli (no sabem hagi adoptat cap nom de «guerra», encare), i amb la seva gracia i amb els seus donaires, i amb aquells habillaments de presentació luxosa, se feu aplaudir i casi be ovacionar en totes les cançonetes que interpretá, que no hagueren d'ésser poques. Se li entregá una formosa tota de flors entre forts aplaudiments del públic, que ella, agraint-los, retornava en flors escampades per la sala.

Pregunten quin genre li va millor? No es fácil la resposta; encare no está prou formada l'artista per a escatir especialitzacions. Canta amb bastanta discreció i no poca gracia, i així supleix la opacitat de sa veu, la qual deurá ésser el major entrebanc en sa nova carrera, doncs per lo demés se «defensa» molt be, com així ho ratificá el públic aplaudint-la i obligant-la a doblar el nombre de cançons molt ben aconduïdes pel mestre Joan Ivern, al qual felicitem des d'aquí en nom propi i de molts concurrents, pel complert restabliment de la seva salut.

I, are, una nota aspra: sembla que per part d'alguns joves—gairabé 'ls mateixos sempre—sigui el Cine un lloc ont poden fer-se les manifestacions mes xabacanes, sense el menor respecte a la concurrència, ni a les artistes, ni a ells mateixos, Quin concepte tenen de la societat aquests joves que, per sos estudis, han d'ésser forjadors de ciutadans? Hi ha bromes que amb tot i semblar petites porten una signi-

ficació tan perversa que ofenen fins al mes tolerant. I així va demostrar-los-hi el públic en maça amb la seva protesta, veillant per la propia dignitat. Que ho recordin.

REFRAN.

DEPORTIVES

FUTBOLERIES

Desde la dibullició del equip Canadiense F. C. han esdevingut, a la Ciutat Comptal, un seguit de traspasos de jugadors d'un a altre Club que, talment sembla, que'ls mercaders futbolístics hagin estat en boga durant aquests darrers dies, buscant i rebuscant per tots indrets jugadors d'aquests que s'anomenen professionals i que no senten mes devoció que per les pessetes.

Uns pretenen fer veure que la desfeta del equip dels elèctrics fou degut a baixes gestions d'alguns Clubs; altres asseguren que no hi ha hagut res d'així i que únicament es deu la culpa, a motius fundats, per una desavinença entre 'ls empleats que composaven aquell equip i la Companyia Canadiense d'electricitat.

Com sia que durant tot el temps que estigué format l'equip dels Canadienses obtingueren aquells tan bons resultats, no 'ls ha sigut ara gens difícil, en aquest contratemps sofert, poguer entrar a formar part en els primers equips portadors de la devantera del futbol català.

Recordem amb fruició la visita que ens feren aquí en nostra vila el dia de Sant Jaume aquells simpàtics equípners els quals es disputaren una copa amb el primer onze del Gimnàstic F. C.

Demà diumenge s'inaugura la temporada de futbol. Els Clubs Barcelona i Espanyol tenen concertats partits respectivament amb el «Racing», de Madrid, i l'«Real Sporting», de Vigo, els quals es jugaran els dies 22 i 24 d'aquest mes. En la llista dels jugadors que han de integrar els equips definitius d'ambdós Clubs, primers citats, hi llegim també els noms d'en Zabala, Montésinos, Albadaejo, Plaza, Lakatos, etc., tots ells pertencents al desaparegut team Canadiense.

Augurém bons éxits deportius i de públic als Clubs decans en llurs partits.

EXCURSIONISME

Son en gran nombre els ciclistes inscrits per a la excursió que dimarts, festa de la Mercé, efectuarà el Club de Sports a Santes Creus. Se'ns diu que hi ha alguns joves que's proposen fer aquell tragecte a peu; anímém i encoratgem aquest lloable propòsit.

L'itinerari de l'excursió serà el mateix dels altres anys, advertint que tot excursionista deurá obeir les disposicions del capità d'excursions.

L'hora de sortida de l'estatge social serà les sis del matí, retardant cinc minuts més d'aquesta per a esperar als ressaguers.

PEDESTRISME

Lo mateix que una foguerada (així vulgarment es diu), s'ha despertat en nostra vila l'afició al pedestrisme. Ja fa uns dies que tenim ocasió de presenciar els entrenaments que fan una colla de xabals i d'altres que ja comensen a ésser homes; tots ells diuen que senten gran afició al pedestrisme. A fi de satisfer sos desitjos i per a que aquest deport, olvidat de tothom, arrelí en nostra vila, elements del Club de Sports han pres la iniciativa d'organitzar per a demà diumenge, a dos quarts de sis de la tarde, una petita prova, símbol de la que's portará a terme dintre breus dies, que's correrà pels voltants del Passeig del 4 de Març, donant-se deu voltes i concedint-se alguns premis en metàlic.

Hem sigut visitats, compostes ja aquestes notes, per la Comissió organitzadora de la mentada cursa pedestre, demanant-nos ens fem pública la seva protesta per l'incident provocat la nit del dijous mentre's els entusiastes d'aquest deport s'entrenaven, motivat per uns quants individus qu'estaven en un establiment públic situat a la punta de la Rambla.

Es de doldrer incidents d'aquesta classe puig desdiuen molt de la educació i bon prestigi dels homes que's creuen ésser bons ciutadans.

P. M.

INFORMATIVES

COMARCALS

Arbós

—S'està procedint a la recolecció dels raïms que enguany no son lo grossos i nombrosos que fora de desitjar, degut a la falta de plujes notada durant tot l'estiu.

—Dimarts al mitj-dia va cometre un robo en la merceria del conegut industrial d'aquesta vila Ramon Ribé, consistent en un paquet de genres de punt que fou sustentat per uns passavolants. Aparentment del fet un nebot de la casa, sortí en busca dels autors del fur, logrant recuperar el paquet i detindre als lladregots que foren posats a disposició de la guardia civil essent portats a la presó del Vendrell.

—La Delegació en aquesta vila de la Unió de Vinyaters de Catalunya ha determinat convocar a tots els associats per arribar a una avenença a fi de encupar tota la brisa procedent de la vrema d'enguany amb el fi de destilar-la pel seu compte o bé adinerar-la mellor en altra ocasió.

Aquest ensaig de cooperació ha caigut molt bé entre la gent propietaria i pagesa i fins hi ha qui parla avui en nostra vila de la fundació d'un celler cooperatiu allegat a un Sindicat Agrícola que permetés poguer adquirir, mitjansant compres colectives, les primeres materies indispensables pel bon tractament dels vinyars nostres. Celebrariem infinit es prengué en serio tan lloable iniciativa.

Roda de Barà

Ha causat repugnància i estranyesa entre nostres conveïns un desgraciat escrit insertat en cert setmanari en el qual es publiquen una pila d'insidies i falsetats enfilades contra la dignitat dels digníssims senyors Alcalde i Secretari de nostre Ajuntament, acusant-los de partidistes i atribuint-los-hi fets que sols en la imaginació dels seu autor han passat.

Valdria mes que'l temps, la tinta i el paper empleats per tals patranyes fossin dedicats a fomentar la cultura i il·lustració del poble, per quina tranquil·litat i benestar tan es desvetllen els senyors calumniats en aquell escrit.

CRÓNICA VILATANA

Quan la lluna fa corona, pluja segura; quan es veuen certes aranyes, senyal de pluja; quan determinades eines s'humiteïen la pluja no es lluny; quan passen certs aucells, es cosa de dies el mullar-nos de valent; cel en rajoles aigua a les bacetes, i etc. etc. Doncs no senyors, no hi val cap de les numeroses, infalibles i segures senyals que tots i cada un de nosaltres sabem i tenim per certes, totes elles han fallat, totes s'han presentat, totes denoten pluja i aquesta no ve, ni sembla que estiga disposada a venir, fent-nos suïr un rosseg de malalties, reduint les collites, mimbant les exaustes butxaques i acabant d'aixugar, ensemps que les polsoses terres, els migrats recursos econòmics de tot un poble.

—E's diu per casa nostra que estem voltats de gran invasió de malalties infeccioses que s'extenen per tot l'alt i baix Penadés, en canlilat abrumadora i que no es pas l'acció de les mateixes lo benigna que fora de desitjar, cosa gens estranya si es te en compte que plana sobre tota la península Iberica una plaga malestruga batejada amb el nom de «grippe» que està causant seriosos transiorns a la salut publica espanyola.

Bó será fer remarcar que al Vendrell, gracies a Deu, no es pas notada aquesta invasió, i que la nostra vila no sofreix avui cap mal estar en la seva normal salut.

¿Pot influir en nostre bon estat sanitari la perfecta conducció d'aigües de que disfrutem? Indubtalment que sí.

Les precaucions a pendrer davant del perill que'ns amenaça consisteixen en primer terme una desinfecció de quant en quant de les vivendes i sobre tot escombrar i regar bé els carrers, puig una de les causes d'aquesta epidemia es la falta de plujes.

Si bé ls veïns de nostra vila no necessiten de recomenacions per practicar aquestes mesures higièniques, nosaltres creiem un deure recomenar-los-hi que s'esmerin mes encare en el riego de llurs carrers.

CHAMPAN LUMEN
EL MEJOR DE PRODUCCIÓN NACIONAL
GRANDES EXITOS
MARCA DE BODEGAS BILBAINAS
VINOS FINOS DE RIOJA
COÑAC "FARGO"

Han causat molt bon efecte entre'ls que se n'han enterat, les mesures preses pel senyor primer tinent d'Alcalde a fi d'assegurar el perfecte funcionament de la Plaça Mercat en quant a qualitat i quantitat de les mercaderies i queviures que en la mateixa s'expenen, inspirades aquelles a fer justícia i regularitzar les transaccions que allí es realitzen.

Una de elles ha sigut el fer treure la balança, que diuen els venedors que'l public exigeix i que per sa part aquest diu que se li roba. Es precs que'ls venedors donguin el fi, mes també es necessari que'ls compradors acudín, sens cap mena de temor, al repés si es vol conseguir justícia.

Entenem que'l comprador fa'l venedor i vice-versa, si es vol que avui, que tan cara es la vida, tinguem cada hui lo que'ns pertoca.

S'ens prega fem public que'l Centre Nacionalista celebrará avui a les deu de la nit i en el local del Orfeó Vendrellenc reunió general extraordinaria de primera i única convocatòria.

La Direcció general de la Companyia dels ferro-carrils de M. Z. A. ha concedit una gratificació al seu personal, consistent en l'haber d'una mensualitat, que será feta efectiva aquest mes, quina gratificació diu aquella gerencia que la concedeix a fi d'ajudar al personal ferroviari en les crítiques circumstancies per que passa avui la classe obrera.

Tal decisió ha produït entre'ls carrilaires d'aquí gran content, havent-se enviat el següent telegrama:

«Exmo. Señor Don Eduardo Maristany. Director general de la Compañía del ferrocarril de M. Z. A. Madrid.

Empleados estación Vendrell agradecen a V. E. mejora dada a conocer orden n.º 210.»

Al Tivoli s'hi donará avui a la nit i demà tarda i nit espectacle de cine i varietés baix el següent programa:

Pel·lícules: *La santa*, drama de varies parts, marca Tiber; *Aeroplano contra un exprés*, drama, marca Magestic; *Epossa modelo*, comica, i la cinta natural *Subida al Monriso*.

Actuará d'atracció la cansonetista Elda Satorno.

LEGYABON Lo mellor per a rentar sense sabó Provar-ho es adobtar-ho.—Dipositaris per Espanya: Plans i Porta, Barcelona.—Exclusiva pel Penadés: Vives i Berch, carrer de Clascar, 42, : Vilafranca del Penadés.

Tornan a trobar-se els estancs de nostra vila completament escurats d'existencies de tabac elaborat en cigarrillos i cagettillas de les classes mes corrents, de manera que aquesta setmana no s'ha pogut fumar mes que, o bé calitat d'alt preu i puros, o bé una cosa infernal que bateja la tabacalera amb el nom de suave.

Air maff, víctima de traïdora i curta malaltia, importada d'un treball de fora vila, morí el jove paleta-enguixador en Vicens Roca i Tarrés, qui a sa jova edat, 28 anys, constituïa una fonamentada esperança per sa família, tota ella dedicada al ram de construcció.

Rebi sa tribulada familia la expressió del nostre condol tot i desitjant a la mateixa la necessaria resignació per a suportar tan dolorosa pèrdua.

PUBLICACIONS REBUEDES

La Novela Nova.—Publica en el seu número 70 la novela original d'en Francesc Pelai i Briz, titulada *El coronel d'Anjou*.

Lectura Popular.—«Llegendes i fantasies» es denomina el quadern 281, degudes a la pluma de mossén Josep Palomer i el quadern 282 publica un recull de poesies originals d'en Josep Ribas Carreras.

Notes d'utilitat

Crédit als agricultors

La Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis, ha determinat obrir ses Caixes als agricultors, aixís com als industrials i comerciants, per a donar facilitats al desentrotll, de llurs activitats en modesta esfera, concedint-los-hi préstecs en les següents condicions.

La quantia de cada préstec no podrà excedir de 2.000 pessetes i cada prestatari sols podrà tindre-ne un; per obtindre préstecs es necessari esser agricultor, comerciant o industrial; els préstecs deurán tindre una finalitat útil; es formalitzarán en pagarés avalats o afiançats per contribuents o persones de solvencia; els préstecs es realitzarán per tres o sis mesos, pagant l'interés del 5 per cent anual els primers i el 5 i mig els segons; els gastos i interessos es satisfarán al realitzar els préstecs. Podrá concedir-se la renovació per tres mesos un 90 per cent del préstec vençut i amb l'interés del 6 per cent.

Manera de conèixer l'adulteració dels olis d'oliva

L'oli d'oliva es un producte dels que's presta mes a barrejar-lo amb olis de diversos grans. Un procediment molt senzill facilita reconèixer si l'oli està barrejat i amb quina mena de altre oli se ha operat. Es el següent:

S'omple un conte-gotes del oli que vulga examinar-se el que, gota a gota se li fa caure en un vas plé d'aigua, observant les formes que vagin prenent les gotes d'oli. Si aquest es d'olives, s'ens cap mena de barreja, les gotes formen ànguls sortints bastant marcats. Quan l'oli està barrejat pot resultar que's formin diferents gotetes molt petites, lo qual indicarà que hi há sésam; si la gota manté una forma del tot rodona, indicarà la presencia de colsa; si hi há sésam i colsa es formarán gotes rodones i altres de molt petites. Amb l'oli de cacauet es forma un gota pesant i allargada.

SECCIÓ OFICIAL

CAIXA DE CREDIT I ESTALVIS

Havent-se extraviat el resguart del diposit número 235 extés a nom de donya Antonia Martí Berga, es fá públic de que passat el plaç de quinze dies se considerarà nul i es procedirà a la formulació del duplicat corresponent.

Vendrell 20 de Setembre de 1918.—P. O. de la J. de G., el secretari, J. Gay.

J. BORRELL VIDAL

BANQUER

Representant en aquest partit del Banc Vitalici d'Espanya

COMPTES CORRENTS, PRESTECOS, DIPOSITOS, COMPRA-VENTA
DE VALORS I TOTA CLASSE D'OPERACIONS DE BANCA.

CARRER DEL CRÉDIT, NÚM. 1

VENDRELL

Alerta! — Alerta! — Alerta!

Se ofereixien en aquesta població aigües minerals com procedents dels manantials VICHY CATALA sense ser-ho.

Cridem l'atenció dels consumidors per a que no's deixin sorprendre i per a que es fixin bé en les ampolles que'ls hi ofereixin, puig que les dels manantials VICHY CATALA porten taps, càpsules, presintes i etiquetes amb el nom de *Sociedad Anónima Vichy Catalán*, i per lo tant deixen de procedir de dits manantials les que no'ls portin.

Operacions verificades en aquesta Caixa durant el diumenge, dia 15 de Setembre 1918:

29 imposicions, important. 3.239'00 Ptes.
8 reintegros, id. 1.045'00

PLASSA MERCAT

Recaudació obtinguda en la Plassa del Mercat, desde'l dia 14 fins el 20 de Setembre 1918: Pessetes 82'25.

REGISTRE CIVIL

Inscripcions verificades en aquesta oficina, durant la present setmana:

NAIXEMENTS: Un nen fill de Josep Aguil·lar Ceballos i de Josepa Herrera Ripoll; Una nena filla de Joan Socías Ivern i de Magdalena Santacana Llansá.

DEFUNCIONS: Francisco Plana, de 28 anys; Teresa Abelló Mestre, de 80 anys; Vicens Roca Tarrés, de 27 anys.

MATRIMONIS: Cap.

IMP. RAMON : VENDRELL : TELÉFON 770

Cup per llogar de cabuda 30 botes. Dirigir-se al seu propietari Salvador Sonet Rubió, carrer de Mar, número 8.

TINES S'en venen dugues de 40 cargues, fetes de fusta d'abet. Dirigir-se al boter d'aquesta vila Joan Mascaró.

Es venen tres botes en perfecte estat de conservació. Dirigir-se a la impremta d'aquest setmanari.

Compro garrofes pagant-les al preu mes alt aque's cotisin en aquesta plassa. Ramon Arans, pregoner de la vila.

Es ven una pessa de terra

d'uns 15 jornals, plantada de garrofers, vinya i admeïllers, amb una caseta-torra. Està entavada dintre'l terme de Vendrell i a poca mita de la vila. Condicions inmillorables. Per informes dirigir-se al advocat Francisco Vidal

Préstams Hipotecaris

i col·locació de capitals

Per informes a l'advocat d'aquesta vila

Don Francisco Vidal i Socías

Carrer de Sant Sebastià, 16, 1.ª pis

Anton Negre

AGENT DE CAMBI I BOLSA

Plaça Catalunya, 16, 1.ª : Teléfon 3417

INTERVÉ EN

Valors : Cupons : Giros : Préstams : postals sobre valors i mercaderies :

RENTISTES: La póliza de Agent, es un títul de propietat que fa irreivindiables els valors adquirits mitjansant la seva intervenció.

Aprenent tintorer guanyant desde la primera setmana. Tintoreria d'Anton Burrut carrer del Recó.—Vendrell

CASA MUMBRU

NOVETATS — SASTRERIA

Inmens i variat assortit en
artícles per a la present

Temporada d'estiu

Les més esquisides novetats

Les més vaporoses fantasies

: : Les més riques teles : :

s'han rebut i están de venda

en la

CASA MUMBRU

Pí i Margall, 3.-Vendrell

PREU FIXE

Teléfono n.º 763

Gran Taller de Arades i Aparatos Agrícoles

REPARACIONS DE MOTOS I BICICLETES

Pesses de recambi de les classes superiors

Cubertes i càmares

de les mes acreditades marques

Lluís Calmet Sant Sebastià, 27
VENDRELL

CIMENTS

RÀPID - LENT - PORTLAND - ASLAN

CALÇ HIDRÀULICA - GUIX

QUALITAT INMILLORABLE

PREUS REDUITS

Algüeres — Rentamans — Sefretxos

Escales de grenet—Dipòsits de ciment armat per a aigua, de totes capacitats
BALUSTRES i altres objectes de pedra artificial

Fàbrica de Mosàic Hidràulic

DE
EVRISTO JULIVERT

Dr. Robert, 12—Nort, 5

VENDRELL

FONDA DEL COMERS

EXPLÈNDIDES HABITACIONS AMB CONFORT MODERN
QUARTO DE BANY

Salvador Bundó (a) Tuis

Servei i lloguer de Tartanes

Relacions directes entre comerciants i tractants en productes de la comarca
TARTANA A CALAFELL: A les set del matí de tots els dies en combinació pels trens lleugers que surten respectivament de Sant Vicenç a les 7'35 per arribar a Barcelona a les 9 i de Barcelona, a les 5'45 per arribar a Calafell a les 7'30.

Passeig de Castellar, 12 VENDRELL Teléfono núm. 764

Pere Simó Romeu

ESPECIALISTA EN
MALALTIES DE LA BOCA I LES DENTS

CONSULTES:

De 9 a 12 matí, i de 3 a 6 tarde

Diumenges: De 9 a 1 del matí

ELS DILLUNS NO HI HA CONSULTA

Carrer de la Baixada.—VENDRELL

Antigua Casa Francás

Salmeron, 5

Variat assortit en calsat Sport

en sola de canem i de quita per senyor, senyora i nols

PREUS LIMITADÍSSIMS

METEROL

es el mejor carburante para toda
clase de motores, recomendado por
el Real Automóvil Club de Cataluña

Depósito exclusivo:

Antonio Montserrat

Depositario del R. A. C. de C.

Dr. Robert, número 25

VENDRELL

“El Ahorro”

CIMENTS Portland, ràpid, lent i calç hidràulic a dos rals mes baratos que cap venedor.

GUIX a preus increïbles.

PEDRA ARTIFICIAL a condicions mes ventajoses que ningú més.

Amb verdader coneixement de causa afirmen que les nostres materials son de 1ª. qualitat.

No'ns aprofitem de les presents circumstancies per a explotar als nostres clients. No comprar-nos es volguer regalar diners fent el paper de primo.

ANTONIO FONT Plaça de les Garrofes, 9
VENDRELL

Les mellors màquines d'escriure

SON LES

ROYAL

DEMANINT-SE
PREUS I CONDICIONS

Imp. Ramon

Fonda del Centre AGUSTÍ ESCOFET

Explèndits i elegants menjadors
Saló per a banquets, casaments i festes
Habitacions ventilades
i amb llum elèctrica :
SERVEI ESMERADÍSSIM

Carrer de Jaume Ramon, 14

VENDRELL

Teléfono número 773